

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.**, IČO: 494 55 842, se sídlem Soběšická 820/156, Brno, zast. Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem, se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) městys Luka nad Jihlavou, se sídlem 1. máje 76, Luka nad Jihlavou, zast. JUDr. Boženou Zmátlovou, advokátkou, se sídlem Dvořákova 1927/5, Jihlava, II) VODOVODY A KANALIZACE Loucko s.r.o., IČO: 047 93 790, se sídlem 1. máje 753, Luka nad Jihlavou, zast. Mgr. Petrem Šmídem, advokátem, se sídlem Komenského 1321/1, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2020, č. j. 33134/2020-MZE-15111, sp. zn. 56VH18884/2020-15111, v řízení o kasačních stížnostech osob zúčastněných na řízení I) a II) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2023, č. j. 62 A 155/2020-356,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2023, č. j. 62 A 155/2020-356, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Tato věc je součástí širšího komplexu soudních sporů mezi účastníky týkajících se vypořádání vzájemných vztahů souvisejících s provozováním vodovodu a kanalizace v městysi Luka nad Jihlavou poté, co tento (spolu s dalšími obcemi, srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2023, č. j. 6 As 269/2021-47) vystoupil z dobrovolného svazku obcí Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO. V posledních rozhodnutích v rámci tohoto komplexu sporů se NSS zabýval věcmi soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů

o určení vlastnického práva k vodovodům a kanalizacím na území městyse Luka nad Jihlavou (usnesení NSS ze dne 20. 12. 2024, č. j. 8 As 260/2023-78) a o zrušení povolení k provozování tohoto vodohospodářského majetku žalobci (rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10 As 266/2023-76). Na ně navazuje nyní projednávaná věc, v níž jde o soudní přezkum rozhodnutí žalovaného ve věci povolení k provozování téhož vodohospodářského majetku vydaného osobě zúčastněné na řízení II. V tomto rozsudku proto soud vychází z právě uvedených rozhodnutí NSS.

II. Přehled dosavadního řízení

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 6. 5. 2020, č. j. KUJI 41529/2020, kterým společnosti VODOVODY A KANALIZACE Loucko s. r. o. (dále též „VAK Loucko“) podle § 6 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), vydal povolení k provozování kanalizace v Lukách nad Jihlavou zařazené pod identifikační čísla majetkové evidence: č. 6105-688703-00286192-3/3 a č. 6105-688703-00286192-3/4, která byla původně v době členství městyse Luka nad Jihlavou (dále též „Městys“) ve Svazu vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO (dále též „Svaz“) převedena dohodami o převodu investorství a dohodami o převodu hmotného majetku do roku 2000 na Svaz.

[3] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobu, na základě níž ho **krajský soud rozsudkem ze dne 17. 3. 2022, č. j. 62 A 155/2020-181**, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Ohledně majetkového vypořádání mezi Svazem a Městyssem za podstatné označil závěry vyslovené ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2021, č. j. 31 A 120/2019-404, v jehož světle Městys nenabyl vlastnické právo k předmětnému majetku ani na základě rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 8. 7. 2019, č. j. KUJI 53597/2019, ani předáním majetku dle protokolu ze dne 12. 7. 2019 sepsaného v návaznosti na právě uvedené správní rozhodnutí. Správní orgány proto nemohly při posouzení splnění podmínek povolení k provozování kanalizace pro VAK Loucko vycházet z předpokladu, že Svaz vlastnické právo k dotčenému vodohospodářskému majetku pozbyl. Stejně tak neobstojí závěry krajského úřadu ohledně vlastnictví majetku pořízeného dle dohod o investorství.

[4] V návaznosti na výše uvedené je podle krajského soudu bezpředmětné zabývat se otázkou ukončení provozní smlouvy se žalobcem ze strany Městyse. Ohledně této otázky nejsou závěry správních orgánů jasné v tom, na základě jakého právního jednání mělo dojít k zániku práv a povinností z provozní smlouvy. Žalovaný také pominul argumentaci, kterou k tomu žalobce vznesl v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, v této části tak je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné. Jde o námitky navazující na polemiku se závěrem, že vlastnické právo svědčilo Městysi, tuto klíčovou otázku však správní orgány posoudily nesprávně (nezákonně). Podle krajského soudu žalovaný nijak nevysvětlil, jak závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2018, č. j. 26 Cdo 4497/2017-337, aplikoval na problematiku ukončení provozní smlouvy ze strany Městyse. Povolení VAK

pokračování

Loucko k provozování kanalizace vydané dne 6. 5. 2020 bylo vydáno v době, kdy k tomuto majetku dle závěrů rozsudku č. j. 31 A 120/2019-404 nesvědčilo vlastnické právo Městysu. Již to zakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podaly obě osoby zúčastněné na řízení (dále též „stěžovatelé“) kasační stížnosti obsahující totožnou argumentaci. Stěžovatelé namítli, že krajský soud posoudil otázku vlastnictví předmětného vodohospodářského majetku nesprávně a při svém rozhodování nepřihlédl ke všem rozhodným skutečnostem. Závěr krajského soudu, že dokud nebude na Městys vlastnické právo od Svazu převedeno, nebo nebude konstituováno rozhodnutím orgánu veřejné moci, má být vlastníkem tohoto vodohospodářského majetku Svaz, je zcela nesprávný, nepodložený a nespravedlivý.

[6] Dohoda o převodu hmotného majetku ze dne 30. 12. 1996 (správně 1997 pozn. NSS) je neplatná pro rozpor se zákonem. To, že dohody nebyly schváleny v zastupitelstvu, potvrzuje skutečnou vůli obcí, kterou nebylo převedení vlastnického práva na základě uvedených smluv, ale převedení majetku do správy a hospodaření Svazu. I pokud by se mělo vycházet z toho, že dohody o převodu hmotného majetku uzavírané do roku 2000 byly platné, nedošlo na základě nich k převodu vlastnického práva. Nesprávný je též závěr krajského soudu, že u majetku vybudovaného na základě dohod o převodu investorství mělo dojít ke vzniku vlastnického práva Svazu a Městys se nikdy vlastníkem majetku stát neměl.

[7] **Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 6. 2023, č.j. 4 As 103/2022-89**, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 3. 2022, č. j. 62 A 155/2020-181, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Odkázal na závěry uvedené v rozsudku NSS č. j. 10 As 350/2022-56. Konstatoval, že krajský soud se námitkou neplatnosti dohod o převodu hmotného majetku zabýval pouze velmi stručně s tím, že se jedná o otázku předběžnou, která musí být posouzena v řízení o sporu z veřejnoprávní smlouvy v návaznosti na zrušující rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 6. 2021, č. j. 31 A 120/2019-404. Tento závěr však nemůže obstát. Jak správně upozornili stěžovatelé v kasačních stížnostech, věcně se krajský soud k otázce platnosti dohod o převodu hmotného majetku nijak nevyjádřil, a to přesto, že zodpovězení této otázky je nezbytné pro určení vlastnictví k vodohospodářskému majetku, který byl předmětem těchto dohod a vůči němuž bylo napadeným rozhodnutím uděleno povolení k jeho provozování. Vlastnictví vodohospodářského majetku žadatelem, popř. smlouva o provozování s jeho vlastníkem, je přitom dle § 6 odst. 2 písm. b) zákona o vodovodech a kanalizacích podmínkou pro udělení takového souhlasu.

[8] K samotnému posouzení platnosti dohod o převodu hmotného majetku Nejvyšší správní soud odkázal na závěry v bodech 21 až 33 rozsudku č. j. 10 As 350/2022-56. V tomto rozsudku se Nejvyšší správní soud vyjádřil též k námitce týkající se vlastnictví k vodohospodářskému majetku na základě dohod o převodu investorství (body 34 až 36).

[9] Rozsudek krajského soudu sp. zn. 31 A 120/2019, ze kterého krajský soud vycházel, již přezkoumal Nejvyšší správní soud, tento rozsudek zrušil a věc vrátil

krajskému soudu k dalšímu řízení (rozsudek ze dne 25. 4. 2023, č. j. 8 As 224/2021-182). Vzhledem k tomu, že krajský soud v nynější věci v úplnosti vyšel z posléze zrušeného rozsudku, nemohl ani Nejvyšší správní soud dospět k jinému závěru. Proto rovněž ohledně posouzení vlastnického práva z investorských smluv zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] **Krajský soud** následně ve věci znovu rozhodl v **záhlaví uvedeným rozsudkem**, jímž rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Konstatoval, že spor se týká části majetku, který byl veden pod IČME Svazu 6105-688703-48460915-3/1. Jde o majetek, na který byly uzavřeny dohody o převodu investorství a dohody o převodu hmotného majetku ze dne 30. 12. 1997, ze dne 4. 1. 1999 a ze dne 27. 12. 2000 uzavřené Městysem a Svazem. Otázka vlastnictví je pro spory vedené v souvislosti s předmětným vodohospodářským majetkem otázkou klíčovou, neboť podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb. je vlastník vodovodu nebo kanalizace vždy osobou oprávněnou k získání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace anebo k uzavření provozní smlouvy.

[11] Krajský soud dal žalobci za pravdu, že se žalovaný nevypořádal s řadou argumentů žalobce, jimiž zpochybňoval závěr správních orgánů, že Svaz pozbyl vlastnické právo k dotčenému vodohospodářskému majetku. Na základě dílčích důvodů, o něž se rozhodnutí správních orgánů opírají a k nimž se žalovaný, byť stroze, vyjadřuje, je však možné je věcně přezkoumat, aniž by bylo třeba věc žalovanému vracet pouze k podrobnému vypořádání všech dílčích odvolacích námitek.

[12] Žalovaný ve svém rozhodnutí, pokud jde o majetek, který byl předmětem dohod o převodu movitého majetku, dovodil, že tyto dohody jsou neplatné a majetek je ve vlastnictví Městysu. Tento závěr potvrdil jako správný i rozsudek Nejvyššího správního soudu v této věci ze dne 17. 5. 2023, č.j. 10 As 350/2022-56, v němž dovodil absolutní neplatnost dohod o převodu hmotného majetku uzavřených mezi obcí a Svazem za situace, kdy nedošlo k jejich schválení zastupitelstvy obcí.

[13] Ohledně vlastnického práva k majetku vybudovanému na základě investorských smluv krajský soud za podstatné označil, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 5. 2023, č.j. 10 As 350/2022-56, zdůraznil, že § 38 zákona č. 250/2000 Sb. s účinností od 1. 1. 2001 vyloučil možnost svazků obcí vlastnit majetek vložený do nich jednotlivými členskými obcemi. Pokud jde o dohody o převodu investorství uzavřené Městysem po 1. 1. 2001, tak z nich nelze dovozovat vůli smluvních stran převést touto smlouvou vlastnické právo. Předmět těchto dohod je formulován zcela jednoznačně jako převod investorství, které znamená, že Svaz na základě této dohody pro členskou obec zajistí a realizuje konkrétní stavbu, která pak bude vložena do jejího majetkového podílu ve Svazu a bude zařazena pro účely evidence do majetku vloženého do Svazu. Převod majetkového práva obce (převod vlastnictví) takovou smlouvou na Svaz by bylo nadto v rozporu právě s § 38 zákona č. 250/2000 Sb. Nabývacím titulem Svazu k vlastnictví budovaných nemovitostí tak tyto dohody být nemohou.

pokračování

[14] Ze skutečnosti, že Svaz vystupoval v postavení stavebníka na základě dohod o převodu investorství nelze dovodit originární nabytí vlastnického práva Svazem k realizované stavbě. Argument žalobce, že Svaz snad nabyl vlastnické právo na základě postavení stavebníka ve smyslu stavebně právních předpisů, rovněž není správný. Krajský soud zdůraznil, že vlastnictví k tomuto vodohospodářskému majetku je nutno vykládat jednak v souladu s vůlí smluvních stran, se zohledněním právní úpravy obsažené v § 38 zákona č. 250/2000 Sb., z níž jednoznačně plyne, s jakým majetkem Svaz pouze hospodáří, a se zohledněním textu Stanov. S vložením do Svazu pak mohou být spojeny jen ty důsledky výslovně předvídané Stanovami (zaevidování, započítání na podíl obce a tomu odpovídají úprava jeho výše, hospodaření s tímto majetkem atd.), nejsou-li v rozporu se zákonem. Stejně tak z pojmů „hospodaření“ s majetkem a „získal“ majetek ještě nelze bez dalšího dovozovat vlastnické právo.

[15] Pokud však jde o smlouvu o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 (investiční akce č. 265, ul. Za Humny), akcentovanou žalobcem a VAK Loucko v jejich vyjádřeních po zrušení původního rozsudku v této věci kasačním soudem, je zjevné již z jejího obsahu „*Svaz zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku Svazu, který se dle členění majetku nachází na území městyse...*“, že obsah této smlouvy správní orgány necitovaly a ani v nejhrubších rysech nehodnotily, byť se liší od ostatních smluv o převodu investorství. Závěry správních orgánů ohledně smluv o převodu investorství se proto, pokud jde o tuto smlouvu, neopírají o dostatek důvodů, což má za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného.

[16] S ohledem na výše uvedené se krajský soud zabýval otázkou ukončení provozní smlouvy s Městysem. Shledal, že ohledně této otázky nejsou závěry správních orgánů jasné v tom, na základě jakého právního jednání (zda odstoupením od smlouvy či výpovědí) mělo dojít k zániku práv a povinností z provozní smlouvy. Žalovaný také pominul argumentaci, kterou k tomu žalobce vznesl v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí; v této části je tak rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné. Žalovaný pouze s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2018, č.j. 26 Cdo 4497/2017-337, dovodil, že závěr vyslovený krajským úřadem, pokud jde o platnost odstoupení od provozní smlouvy, je správný. Nevysvětlil však, jak závěry citovaného rozsudku Nejvyššího soudu aplikoval na problematiku ukončení provozní smlouvy ze strany Městyse. Z výše uvedených důvodů nemůže v rámci soudního přezkumu v této části rozhodnutí žalovaného obstát, neboť je třeba vypořádat námitky týkající se provozní smlouvy (shodně též rozsudek krajského soudu ze dne 21. 9. 2023, č.j. 62 A 24/2021-319).

[17] K výtkám žalobce vůči vymezení předmětu řízení (nedostatečná specifikace vodohospodářského majetku, zejména pokud jde o délku kanalizačních stok) krajský soud uvedl, že správní orgány vymezily vodohospodářský majetek dostatečně.

[18] K námitce vad smlouvy č. 1/2016 ze dne 7. 3. 2018, včetně dodatků, předložených VAK Loucko, krajský soud uvedl, že žalovaný se k odvolací námitce shodného obsahu nevyjádřil vůbec; proto se krajský soud k této žalobní námitce nemohl s ohledem na zásadu

subsidiarity soudního přezkumu vyjádřit, jelikož by tím nahrazoval zcela absentující argumentaci žalovaného.

[19] Z protokolárního předání předmětného majetku dne 12. 7. 2019 nelze s ohledem na povahu vodovodního a kanalizačního potrubí coby věci nemovité dovozovat právní následky takového jednání ve smyslu převodu vlastnického práva k nemovitosti, což však nemá vliv na správnost závěrů ohledně vlastnictví předmětného vodohospodářského majetku (kromě majetku vybudovaného na základě Smlouvy o převodu investování ze dne 24. 6. 2014, týkající se ul. Za Humny, kterou budou správní orgány teprve v dalším řízení posuzovat).

III. Obsah kasačních stížností, vyjádření účastníků řízení a osob zúčastněných na řízení

[20] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podaly obě osoby zúčastněné na řízení **kasační stížnosti** obsahující totožnou argumentaci. Závěr soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů stěžovatelé označili za nesprávný. Východisko krajského soudu, že dohoda o převodu investování ze dne 24. 6. 2014 (ke kanalizaci Za Humny) se má lišit od ostatních smluv o převodu investování, je chybné. Tato dohoda sice obsahuje ujednání o tom, že Svaz zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení jí zařadí do majetku Svazu, čímž se na první pohled liší od ostatních smluv o převodu investování. Toto smluvní ujednání však nelze interpretovat izolovaně, ale v kontextu ostatních ujednání ve smlouvě, z nichž je zjevné, že vůle smluvních stran byla i u této smlouvy o převodu investování stejná jako u ostatních smluv, tedy, že tento vodohospodářský majetek je budován do vlastnictví Městysu a Svaz s ním bude pouze hospodařit, neboť byl vybudován z finančních prostředků náležejících Městysi. To nepřímě potvrzuje ujednání, že o hodnotu vodohospodářského majetku bude navýšen podíl Městysu na nájemném.

[21] Jiný výklad, než že vlastníkem tohoto majetku je Městys, není ani dobře možný při důsledném respektování § 38 zákona č. 250/2000 Sb., dle kterého byla s účinností od 1. 1. 2001 vyloučena možnost svazků obcí vlastnit majetek vložený do nich jednotlivými členskými obcemi. Pokud by tak předmětný vodohospodářský majetek měl na základě smlouvy o převodu investování ze dne 24. 6. 2014 vybudovat do svého vlastnictví Svaz, byla by taková smlouva absolutně neplatná pro rozpor se zákonem. Stejně tak statuty Svazu umožňují pouze vkládání majetku obcí do Svazu, nikoli převádění vlastnického práva (čl. 10.11). U majetku vybudovaného na základě smlouvy o převodu investování ze dne 24. 6. 2014 tak nelze dospět k jinému závěru, než že vlastníkem i tohoto majetku byl a stále je Městys. Tato dohoda se svým obsahem nijak neliší od ostatních dohod o převodu investování a správní orgány se s ní nemusely ve svých rozhodnutích zvláště vypořádávat. Tím spíše, pokud žalobce ve správním řízení výslovně nenamítal, že by majetek vybudovaný na základě dohody o převodu investování ze dne 24. 6. 2014 měl podléhat zvláštnímu právnímu režimu. Stěžovatelé tak mají za to, že nelze spravedlivě správním orgánům vytýkat údajnou nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí spočívající v tom, že nehodnotily obsah dohody o převodu investování ze dne 24. 6. 2014,

pokračování

když z rozhodnutí správních orgánů vyplývají důvody jejich rozhodnutí a jejich závěr o tom, že vodohospodářský majetek je ve vlastnictví Městysu, je věcně správný.

[22] K této okolnosti navíc podstatnou měrou přistupuje princip ochrany nabytých práv VAK Loucko, kterému bylo přezkoumávanými rozhodnutími povoleno provozování vodohospodářského majetku. Pokud nyní krajský soud přistupuje ke kasaci rozhodnutí žalovaného, měl přesvědčivým způsobem vysvětlit, proč považoval vady tohoto rozhodnutí ministerstva za natolik závažné, že převážily práva VAK Loucko nabytá v dobré víře ve správnost rozhodnutí.

[23] Správný není ani závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného ohledně otázky, na základě jakého právního jednání mělo dojít k zániku práv a povinností z údajné provozní smlouvy mezi žalobcem a osobou zúčastněnou na řízení. Žalovaný se ve svém rozhodnutí touto otázkou zabýval a správně uvedl, že mezi Městysem a žalobcem není v současné době žádný smluvní vztah. Výtka soudu vůči žalovanému, že není zjevné, z jakého důvodu činí ve svém rozhodnutí odkazy na závěry rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 4497/2017, není důvodná. Žalovaný těmito odkazy vypořádal námitku žalobce, že ukončení smlouvy Městysem mělo být nedůvodné. Závěr krajského soudu, že správní orgány se nezabývaly otázkou neexistence smlouvy mezi žalobcem a Městysem, tak je překvapivý a nedůvodný. Uvedené však nic nemění na stanovisku VAK Loucko, že práva a povinnosti z provozní smlouvy uzavřené mezi žalobcem a Svazem na Městys okamžikem jeho vystoupení ze Svazu nepřešly. Rozhodnutí správních orgánů, kterými je žalobci povolení k provozování rušeno, tak jsou věcně správná.

[24] Nesprávný a nezákonný je též závěr krajského soudu, že „protokolární“ předání majetku dne 12. 7. 2019 Svazem Městysu nemělo vyvolávat žádné právní následky, neboť jej Svaz učinil s výslovnou výhradou, že tímto jednáním nepřevádí vlastnické právo. Dle závěru Ústavního soudu uvedených v bodu 29 nálezu ze dne 6. 3. 2020, sp. zn. II. ÚS 3379/19, je třeba vždy upřednostnit výklad právního jednání, který zachovává právní účinky, před výkladem, jenž jim je upírá. Proto je třeba i jednání Svazu učiněné uvedeným protokolem interpretovat způsobem, který zachovává právní účinky takového jednání. Nelze akceptovat závěr krajského soudu, že takové jednání nemá mít žádné právní účinky, tedy že Svaz ve snaze dostat povinnosti předat majetek uložené mu správním rozhodnutím a ve snaze vyhnout se exekuci vyhotovil a doručil Městysu protokol, s nímž nejsou spojeny žádné právní účinky. Nelze přijmout schizofrenní právní stanovisko Svazu, že na jedné straně protokolem plní povinnost dle správního rozhodnutí a zároveň doručení protokolu nemá mít žádný právní následek (tedy *de facto* povinnost plněna není). Pokud se chtěl Svaz skutečně vyhnout exekuci a naplnit výrok rozhodnutí krajského úřadu, musel jednat v souladu s jeho vykonatelným výrokem. Proto je třeba na protokol o předání majetku nahlížet jako na právní jednání, na základě kterého došlo v souladu s rozhodnutím krajského úřadu k převodu vlastnictví na Městys. Naopak výhrada Svazu, že protokolem nepřevádí vlastnické právo, nemá právní účinky, neboť taková výhrada odporuje zákonu, veřejnému pořádku a dobrým mravům. Krajský soud

nesprávně aplikoval § 545 občanského zákoníku. Řešený majetek není zapisován do katastru nemovitostí nebo jiného veřejného seznamu, proto postačí i konkludentní projev Svazu spojený s předáním majetku. Odkaz krajského soudu na § 1105 občanského zákoníku je nesprávný. Pokud by krajský soud aplikoval na věc důsledně § 545 občanského zákoníku, včetně právních závěrů vyjádřených v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3379/19, nemohl by dospět k jinému závěru, než že protokolární předání majetku dne 12. 7. 2019 vyvolává úřadem zamýšlené právní účinky a výhrada Svazu, že vlastnické právo protokolem nemá být převáděno, nemá právní účinky.

[25] **Žalovaný ve vyjádření ze dne 18. 12. 2023** ke kasační stížnosti Městysu uvedl, že je důvodná. Upozornil, že Dohoda o převodu investorství a zajištění realizace stavby na část *Luka nad Jihlavou, ul. Za Humny – rozšíření vodovodu a rozšíření kanalizace* obsahuje ujednání, že „SVaK Jihlavsko zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku SVak Jihlavsko, který se dle členění majetku nachází na území Městysu Luka nad Jihlavou“. K totožnému majetku existuje i druhá varianta téže dohody uzavřená stejnými účastníky a podepsaná ve stejné dny. V této dohodě je ovšem uvedeno, že: „SVak Jihlavsko zajistí kompletní realizace předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku Městysu Luka nad Jihlavou vloženého ve SVaK Jihlavsko.“ Žalovanému tak není vůbec zřejmé, proč krajský soud vycházel pouze z jedné verze předmětné smlouvy a druhou zcela opomenul, ač ji jako součást správního spisu musel znát. Správní orgán posoudil obě znění předmětné smlouvy a vycházel z varianty „do majetku Městysu“, která byla v souladu s jinými obdobnými smlouvami a představuje skutečný projev vůle jednajících stran. Další spornou otázkou je, zda je správní orgán povinen pro potřeby předmětného správního řízení určit, kterým konkrétním úkonem zanikla Provozní smlouva. Požadavek krajského soudu v tomto ohledu překračuje potřeby správního řízení, a je tak v rozporu s § 3 správního řádu.

[26] Ve **vyjádření ze dne 21. 12. 2023** ke kasační stížnosti VAK Loucko **žalovaný** uvedl, že je obsahově obdobná jako kasační stížnost Městysu. Žalovaný proto odkázal na své vyjádření k této kasační stížnosti a shrnul, že napadený rozsudek je třeba zrušit již jen z toho důvodu, že se krajský soud nevypořádal s existencí dvou rozdílných znění téže smlouvy, ač mu jsou známy z jím projednávaných souvisejících věcí.

[27] **Žalobce** v obsáhlém **vyjádření ze dne 12. 1. 2024 ke kasačním stížnostem** stěžovatelů vyjádřil přesvědčení, že je Svaz do pravomocného vypořádání stále vlastníkem místního infrastrukturního majetku na území Městysu. Vyjádřil nesouhlas se závěry krajského soudu, k nimž dospěl ohledně vlastnictví dotčeného vodohospodářského majetku. Konstatoval, že vlastnictví vloženého majetku náleží Svazu, který jej nabyl dohodami o převodu hmotného majetku. Závěr o neplatnosti dohod je předčasný, jejich neplatnost nebyla předmětem dokazování před krajským soudem ani před Nejvyšším správním soudem. Majetek pořízený vlastní činností Svazu je též v jeho vlastnictví. Otázka platnosti dohod o převodu majetku a vlastnictví k vloženému majetku již byla vyřešena pravomocným výrokem III. rozhodnutí krajského úřadu ze dne 8. 7. 2019, č. j. KUJI 53597/2017 a následně potvrzena také v rozsudku NSS ze dne 25. 4. 2023, č. j.

pokračování

8 As 224/2021-182. Závěr krajského soudu ohledně vlastnictví majetku vloženého Městyssem je nesprávný. Majetek vložený je nadále ve vlastnictví Svazu (se kterým má žalobce uzavřenou platnou provozní smlouvu). Krajský soud měl respektovat výše uvedená pravomocná rozhodnutí řešící otázku vlastnického práva k danému majetku, nikoliv si činit úsudek o této otázce.

[28] Majetek pořízený vlastní činností Svazu je též v jeho vlastnictví. Závěry krajského soudu ohledně tohoto majetku jsou nesprávné a v rozporu se stanovami Svazu a ustanovením zákona č. 250/2000 Sb. Městys předmětný majetek nikdy nevlastnil, nemohl jej proto vložit do hospodaření Svazu. Krajský soud zcela pomíjí smlouvy o dílo, které Svaz uzavřel k realizaci předmětných staveb jako objednatel a z nichž jednoznačně vyplývá, že zhotovitelé budovali předmětný majetek do vlastnictví Svazu, nikoliv do vlastnictví Městysse. Smlouvy o převodu investorství nelze vyložit tak, že na jejich základě nabyl Městys vlastnické právo k majetku, který byl nově zbudován zhotoviteli dle smluv o dílo. K tomuto majetku nabyl vlastnické právo Svaz jako objednatel od jednotlivých zhotovitelů na základě uzavřených smluv o dílo, za které zhotovitelům Svaz z vlastních prostředků zaplatil. Majetek byl pořízen Svazem na jeho náklady, nikoli Městyssem z dotace Svazu. Závěr krajského soudu, že stavba uvedená v dohodě o převodu investorství byla pořízena do vlastnictví Městysu a finanční náklad vynaložený Svazem na pořízení stavby byl dotací Svazu Městysu ve smyslu čl. 10. 11 stanov, není správný a je v rozporu s ustálenou praxí Svazu i zněním stanov. Znění stanov Svazu i praxe Svazu naopak podporuje názor žalobce, že majetek uvedený v dohodách o převodu investorství a pořízený Svazem na základě smluv o dílo s třetími osobami jako zhotoviteli je ve vlastnictví Svazu a bylo úmyslem Svazu i Městysu, aby byl budován do vlastnictví Svazu. Účelem dohod o investorství bylo nabytí vlastnického práva Svazem a to z ekonomických (daňových) důvodů. Zařazení majetku do účetní evidence vloženého majetku Svazu nedělá z majetku vlastnictví Městysu. Nejvyšší správní soud v případě majetku vybudovaného vlastní činností na základě dohod o převodu investorství nedospěl k závěru, že tento majetek není či nemá být ve vlastnictví Svazu. Kanalizace v ulici Za Humny (1 z 9 položek, u nichž byla uzavřena dohoda o převodu investorství) je ve vlastnictví Svazu i dle usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 12. 2017, č. j. 72 Co 153/2017-650.

[29] Úvahy stěžovatelů nejsou správné. Svaz hospodaří s majetkem, ke kterému nabyl vlastnické právo, a dále s majetkem, který členské obce z vlastního majetku vložily do Svazu a do hospodaření Svazu (čl. 8. 5 stanov). Předmětný majetek byl v návaznosti na uzavření dohod o převodu investorství pořízen přímo Svazem originárně do jeho vlastnictví a nemohl být do Svazu vložen z vlastního majetku Městysse. Také z výslovného vyjádření uvedeného v dohodě o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014, že Svaz stavbu po dokončení zařadí do svého majetku, je zcela zřejmý úmysl stran vybudovat na území Městysse novou část kanalizace a zařadit ji do majetku Svazu. Na straně Svazu se nejednalo o změnu názoru na povahu majetku či zvláštní právní režim této dohody, jak se snaží prezentovat stěžovatelé, neboť Svaz vždy evidoval majetek pořízený na základě dohod o převodu investorství jako majetek pořízený vlastní činností Svazu ve vlastnictví Svazu. Nic na tom nemění ani nepřesnost ohledně toho, z jakých prostředků měl být majetek

pořízen. Jak správně konstatoval krajský soud, žalovaný se nezabýval obsahem dohod o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014, což způsobilo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí.

[30] Krajský soud vytýká žalovanému, že se nedostatečně zabýval otázkou platnosti ukončení provozní smlouvy, nikoli otázkou neexistence provozní smlouvy, jak tvrdí stěžovatelé v kasačních stížnostech. Stěžovatelé tedy záměrně pomíjí skutečnost, že žalobce již před správními orgány namítal, že odstoupení Městysu od provozní smlouvy bylo neplatné. Pokud neexistuje rozhodnutí rady Městysu, nemohlo platně k tomuto odstoupení od provozní smlouvy dojít. Touto skutečností se měl žalovaný zabývat, avšak neučinil tak. Žalovaný se nedostatečně zabýval otázkou platnosti a ukončení provozní smlouvy, což správně uvedl i krajský soud. Otázkou převodu vlastnického práva na základě protokolu o předání majetku ze dne 12. 7. 2019 se již opakovaně zabýval NSS, který dospěl ke stejnému závěru jako krajský soud v napadeném rozsudku, že na jeho základě nemohlo dojít k převodu vlastnického práva ze Svazu na Městys.

[31] **VAK Loucko v replice ze dne 26. 1. 2024** k vyjádření žalovaného ze dne 21. 12. 2023 a vyjádření žalobce ze dne 12. 1. 2024 uvedl, že žalobce prostor pro své věcné vyjádření ke kasačním stížnostem osob zúčastněných na řízení využívá k vlastní polemice se závěry krajského soudu v napadeném rozsudku. Argumenty, které vznáší, jsou však liché, nesprávné a zavádějící. Tvrzení žalobce, že Svaz byl připraven a ochoten v souladu se stanovami a návrhem smlouvy okamžitě převést a předat Městysi infrastrukturní majetek, je nepravdivé a absurdní. Pokud by Svaz skutečně byl ochoten vrátit Městysi majetek, Městys by se takovému postupu nebránil. Pokud žalobce nesouhlasí se závěry krajského soudu, nic mu nebránilo podat kasační stížnost. Žalobce se ve svém vyjádření široce věnuje již opakovaně vyřešené otázce vlastnictví vodohospodářského majetku, k němuž byly uzavírány smlouvy do roku 2000. Poukaz žalobce na rozsudek NSS sp. zn. 8 As 224/2021 není relevantní. Navíc rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2023, č. j. 4 As 103/2022-89, se výslovně zabýval otázkou neplatnosti dohod o převodu majetku uzavíraných do roku 2000 a otázkou vlastnictví u majetku, k němuž byly uzavírány smlouvy o převodu investorství, přičemž se ztotožnil se závěry uvedenými v rozsudku téhož soudu sp. zn. 10 As 350/2022 ohledně neplatnosti těchto smluv pro rozpor se zákonem.

[32] K argumentaci žalobce, že otázka vlastnictví předmětného majetku měla být pravomocně vyřešena výrokem III. rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 8. 7. 2019, č. j. KUJI 53597/2019, VAK Loucko uvedl, že z tohoto výroku již nelze vycházet, neboť krajský úřad své rozhodnutí postavil na důvodech, které byly dalšími rozhodnutími překonány. Ve vztahu k majetku, k němuž byly uzavírány dohody o převodu investorství, krajský soud na základě východisek uvedených v bodu 49 rozsudku NSS č. j. 8 As 224/2021-182 a usnesení Krajského soudu v Brně – pobočka v Jihlavě č. j. 72 Co 153/2017-650 v nyní napadeném rozsudku správně uzavřel, že tento majetek je ve vlastnictví Městysu. Smlouvy o převodu investorství vždy obsahovaly ujednání o tom, že Svaz zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku Městysu vloženého do Svazu. Z toho nelze vyvodit jiný závěr, než že se majetek

pokračování

budoval do vlastnictví Městyse. Argumentace žalobce, že měl být majetek vybudován do vlastnictví Svazu, by ve svém důsledku znamenal, že Svaz si z finančních prostředků náležejících obci vybuduje vlastní vodohospodářský majetek. Taková argumentace je neakceptovatelná, jednání Svazu by v takovém případě mělo podvodný charakter a bylo by v rozporu s veškerými principy spravedlnosti. Žalobce nemá pravdu, že Svaz měl vlastnictví k tomuto typu majetku nabýt originárně jejich zhotovením. To je v přímém rozporu s obsahem smluv o převodu investorství. Nesprávné je též tvrzení žalobce, že krajský soud měl zcela opomenout obsah smluv o dílo, které Svaz uzavřel se zhotoviteli staveb. Obsah těchto smluv nemohl mít vliv na vztah mezi Svazem a Městyssem založený stanovami, případně smlouvami o převodu investorství. Ujednání ve smlouvách o převodu investorství, podle kterého Svaz zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku Městyse vloženého ve Svazu, nelze interpretovat tak, že by se vybudovaný majetek zařazoval do vlastnictví Městyse vloženého do hospodaření ve světle zákona č. 250/2000 Sb., ale má se jednat o termín použitý obecně pro evidenční účely Svazu. Právní závěry krajského soudu v napadeném rozsudku, že majetek vybudovaný na základě dohod o převodu investorství (tzv. vlastní činnosti Svazu) je ve vlastnictví Městyse, jsou věcně správné (s výhradou k majetku v ul. Za Humny, u kterého krajský soud shledal údajnou nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného).

[33] **Žalobce v replice ze dne 2. 2. 2024** k vyjádřením žalovaného uvedl, že v době vydání rozhodnutí žalovaného údajná druhá verze dohody o převodu investorství vztahující se k ulici Za Humny nebyla součástí žádného správního spisu ani soudního spisu, a žalovaný ji proto nemohl posuzovat ani z ní vycházet. Ani sami stěžovatelé přitom obsah textu dohody založený ve správním spisu tohoto řízení (tj. ve verzi „*do vlastnictví SVAK*“) nerozporovali a otázka údajné existence dvou podepsaných verzí dohody nebyla řešena správními orgány ani soudy. Bylo naprosto zásadní zabývat se námitkami žalobce týkajícími se ukončení platnosti Provozní smlouvy, což však žalovaný neučinil, jak správně konstatoval krajský soud.

[34] **Městys v replice ze dne 25. 2. 2024** k vyjádření žalobce ze dne 12. 1. 2024 a k replice žalobce ze dne 2. 2. 2024 uvedl, že Svaz se nestal a nemohl stát vlastníkem majetku tím, že tento majetek zařadil pro účely evidenční pod skupinu majetku, s nímž hospodařil, a bez právního důvodu tento majetek v evidenci vykazoval jako majetek nabytý tzv. vlastní činností. To, že žádnou smlouvou, na základě níž vyvinul Svaz pro obce činnost, k níž byl povinen podle stanov Svazu, nemohlo dojít k nabytí vlastnictví vodohospodářského majetku Svazem, konstatoval NSS v rozsudku č. j. 10 As 350/2022-56. Ve vztahu k dohodám o převodu investorství poukázal Městys na závěry vyslovené Krajským soudem v Brně v rozsudku ze dne 27. 6. 2019, č. j. 29 A 167/2018-56. K tomu, že text smlouvy o převodu investorství je ve dvou odlišných verzích, došlo patrně v důsledku administrativního pochybení při opakované korespondenci mezi smluvními stranami, kdy však z obou vyplývá, že se jedná o majetek ve vlastnictví Městyse. Skutečné ujednání smluvního vztahu je obsaženo ve vyhotovení dohody o převodu investorství opatřené prezenčním razítkem podatelny úřadu Městyse s uvedením data přijetí písemnosti 25. 6. 2014, pod č. j. 1233/2014-W/51.

[35] **VAK Loucko v duplice ze dne 1. 3. 2024** k replice žalobce ze dne 2. 2. 2024 uvedl, že nemůže vysvětlit důvod, proč existují dvě verze smlouvy o převodu investorství. Podstatné je, že krajským soudem opomenutá smlouva je opatřena prezenčním razítkem podatelny Městyse a je evidována ve spisové službě Městyse pod č. 1233/2014-W/51. Tato smlouva tedy došla dne 25. 6. 2014 do podatelny Městyse a Městysi jako oferentovi (když návrh smlouvy podepsal dříve než Svaz) byla doručena zpět právě tato listina. U druhé verze smlouvy takové potvrzení absentuje (taková verze tedy nenabyla účinnosti). I pokud by se vycházelo z verze smlouvy, kterou krajský soud hodnotil, obsahuje tato verze smlouvy ujednání, že by měl být majetek zařazen do majetku Svazu, současně má dojít ke zvýšení podílu Městyse na nájemném za jeho vodohospodářský majetek. Skutečnou vůli stran tak bylo vybudování majetku do vlastnictví Městyse.

[36] **Žalobce v dalším vyjádření ze dne 2. 4. 2024** k podáním stěžovatelů vyjádřil přesvědčení, že bez ohledu na znění dohody o převodu investorství je vlastníkem majetku, kterého se dohody týkají, vždy Svaz, a to i v těch případech, kdy dohody uvádí, že předmětný majetek bude zařazen mezi majetek, který Městys vložil do Svazu. Na podporu tohoto svého tvrzení doložil od Svazu získanou smlouvu o zřízení věcného břemene, kterou Městys jako osoba povinná uzavřel se Svazem jako osobou oprávněnou dne 3. 9. 2013 v rámci realizace stavby, k níž bylo investorství převáděno na základě smlouvy ze dne 10. 1. 2012. Z této smlouvy vyplývá, že obě strany považovaly Svaz za vlastníka stavby. Pokud by Městys byl vlastníkem předmětného kanalizačního sběrače, pak by k tíži svých vlastních pozemků zcela jistě nezřizoval v souvislosti s touto stavbou věcné břemeno inženýrské sítě ve prospěch Svazu. Je tedy jednoznačné, že Městys považoval Svaz za vlastníka daného majetku a otázka výkladu dohod o převodu investorství byla mezi stranami nesporná. Smlouvy o převodu investorství proto nelze vyložit tak, že by na jejich základě nabyl Městys vlastnické právo k majetku, který byl nově zbudován zhotoviteli dle smluv o dílo. K tomuto majetku nabyl vlastnické právo Svaz jako objednatel od jednotlivých zhotovitelů na základě uzavřených smluv o dílo, za které zhotovitelům Svaz z vlastních prostředků zaplatil.

[37] **Městys v podání ze dne 13. 4. 2024** k vyjádření žalobce ze dne 2. 4. 2024 uvedl, že existence dvou vyhotovení dohod o převodu investorství s částečně rozdílným textem, který však nemá žádný vliv na podstatu dohody, tj. že Svaz zajistí v souladu se svými povinnostmi pro Městys vybudování vodohospodářského majetku na jeho území a zařadí tento majetek do majetku Městyse vloženého do Svazu. K této otázce se NSS vyjádřil v rozsudku č.j. 10 As 266/2023-76. Ačkoli žalobci musely být závěry tohoto rozsudku v době, kdy připravoval své vyjádření ze dne 2. 4. 2024, známy, nerespektuje je.

[38] **VAK Loucko v podání ze dne 16. 4. 2024** k vyjádření žalobce ze dne 2. 4. 2024 v souvislosti s řešením otázky dohody o převodu investorství poukázal rovněž na řešení této záležitosti v bodu 32 rozsudku NSS č. j. 10 As 266/2023-76. Navázal, že vodohospodářský majetek vybudovaný na základě dohody o převodu investorství ze dne 24. 6. 2024 (potažmo majetek, který Svaz označuje jako vybudovaný vlastní činností) je ve

pokračování

vlastnictví Městysu, neboť byl vybudován z jeho finančních prostředků. Pokud žalobce ve svém vyjádření uvádí, že vodohospodářský majetek měl být vybudován z finančních prostředků Svazu, neuvádí pravdu. Svaz nemá finanční prostředky, ze kterých by vodohospodářské stavby vybudoval. Žalobcem předložená smlouva o zřízení věcného břemene není právním titulem pro vznik vlastnického práva Svazu. Vzhledem k tomu, že právní závěry soudů jsou v otázce vlastnictví majetku vybudovaného na základě smluv o převodu investorství jednoznačné v tom, že smlouvy, stanovy Svazu a především zákon č. 250/2000 Sb. nedávají o otázce vlastnictví tohoto majetku jiný závěr než ten, že vlastníkem tohoto majetku je Městys, je uvedená smlouva o zřízení věcného břemene ze dne 3. 9. 2013 neplatná.

[39] **Městys ve vyjádření ze dne 8. 4. 2025** uvedl, že obsah smluv o převodu investorství a zajištění realizace stavby na část „Luka nad Jihlavou, ul. Za Humny – rozšíření vodovodu a rozšíření kanalizace“ žalovaný posoudil zcela logicky a správně vyšel z verze smlouvy, dle níž je takto pořízený majetek majetkem Městysu. Tento závěr je zcela správný, neboť pokud by měl být majetek budovaný pro obec na jejím území a za její peníze vložena do Svazu, pak by k tomu musel být dán souhlas zastupitelstva, což se v posuzované věci nestalo. Není podstatné, že existují dvě dohody v podstatě totožného obsahu lišící se pouze slovní formulací, jak bude majetek dále zařazen pro hospodaření. Závěr rozsudku NSS č.j. 10 As 266/2023-76 je jednoznačný - majetek vybudovaný s pomocí Svazu pro Městys i na podkladě tzv. dohod o převodu investorství byl a je majetkem Městysu.

[40] **Žalobce ve vyjádření ze dne 17. 4. 2025** uvedl, že stěžovateli odkazovaný rozsudek NSS č. j. 10 As 266/2023-76 nemá vliv na posouzení otázky vlastnictví k majetku vybudovanému vlastní činností. Nejvyšší správní soud ostatně takové závěry ani neučinil. Posouzení otázky vlastnictví majetku vybudovaného vlastní činností je předmětem stále probíhajícího majetkového řízení. I nadále je žalobce přesvědčen, že vlastnictví k majetku nabytému vlastní činností náleží Svazu, nikoli Městysi. Z pravomocného výroku II. rozhodnutí krajského úřadu ze dne 8. 7. 2019, č. j. KUJI53597/2019, vyplývá, že majetek vložený je ve vlastnictví Svazu, nikoli Městysu. Tyto závěry potvrzuje také navazující judikatura NSS, zejména rozsudky č. j. 8 As 224/2021-182 a č. j. 6 As 269/2021-47. Vystoupení ze Svazu nelze zaměňovat s odstoupením od provozní smlouvy.

[41] **VAK Loucko ve vyjádření ze dne 16. 5. 2025** uvedl, že k otázce vodohospodářského majetku vybudovaného na základě dohod o převodu investorství se již NSS vyjádřil v bodu 49 rozsudku č. j. 8 As 224/2021-182, kde zdůraznil závěry civilních soudů, že obsah těchto smluv umožňuje „*jen stěžít dospět k jinému závěru*“, než že se smluvní strany dohodly na tom, že pořízený majetek se stane vlastnictvím Městysu, se kterým bude Svaz pouze hospodařit. Jiný výklad by byl v rozporu se stanovami Svazu a smyslem a účelem § 38 zákona č. 250/2000 Sb., jak správně uvádí krajský soud v napadeném rozsudku. Že stále probíhá řízení před krajským úřadem o vrácení vodohospodářského majetku, neznamená, že otázku vlastnictví nemohou jako otázkou předběžnou řešit soudy v jiných řízeních. Důkazem je rozsudek č. j. 10 As 266/2023-76. Kdo vystupuje jako stavebník, je pro otázku posouzení vlastnického práva irelevantní. Pokud tedy žalobce argumentuje tím, že Svaz

měl svým jménem uzavírat smlouvy na zhotovení předmětného majetku, pak i tento argument je zavádějící. Obsah smluv o dílo nemohl mít vliv na vztah mezi Svazem a Městyssem založený stanovami, případně smlouvami o převodu investorství. Smlouva o zřízení věcného břemene není právním titulem pro vznik vlastnického práva Svazu. Právní závěry soudů jsou v otázce vlastnictví majetku vybudovaného na základě smluv o převodu investorství jednoznačné v tom, že smlouvy, stanovy Svazu a především zákon č. 250/2000 Sb., nedávají o otázce vlastnictví tohoto majetku jiný závěr, než že vlastníkem je Městys. Proto je uvedená smlouva o zřízení věcného břemene ze dne 3. 9. 2013 neplatná. Pokud se žalobce dovolává závěrů krajského úřadu, musí současně respektovat, že Svaz je povinen Městysi majetek vrátit, což učinil jednostranným protokolem o předání majetku ze dne 12. 7. 2019. Od tohoto okamžiku proto o vlastnictví Městyse k takovému majetku nemůže být pochyb. Pokud by tedy žalobce byl ve své argumentaci důsledný a skutečně vycházel z právních závěrů krajského úřadu, musel by současně respektovat, že Městys je vlastníkem předmětného majetku na základě předání majetku ze strany Svazu. Protože Svaz nikdy nebyl vlastníkem řešeného majetku, není na místě otázka nástupnictví v právech a povinnostech z provozní smlouvy. Námitka žalobce o neplatnosti odstoupení Městyse je účelová a v rozporu s dobrými mravy a v kontextu nynějších vztahů je zjevným zneužitím práva. Argument žalobce, že odstoupení Městyse vyžaduje rozhodnutí jeho příslušného orgánu, není opodstatněný. Nad rámec zákona byla výzva Městyse k placení nájemného Svazu a další postup schválen v zastupitelstvu Městyse usnesením ze dne 4. 4. 2017 a odstoupení od provozní smlouvy dále v radě Městyse dne 30. 6. 2017, což je zcela dostačující postup souladný se zákonem o obcích (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 4. 2005, sp. zn. II. ÚS 87/04).

IV. Posouzení kasační stížnosti

[42] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasačních stížností a konstatoval, že byly podány včas, osobami oprávněnými, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelé jsou v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokáty. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasačních stížností dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejich rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[43] Kasační stížnosti jsou důvodné. Vzhledem k shodné argumentaci stěžovatelů bude Nejvyšší správní soud tyto stížnosti hodnotit zároveň.

[44] V případě argumentace stěžovatelů, v níž zpochybňovali závěr krajského soudu, že dohoda o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 ke kanalizaci Za Humny se má lišit od ostatních smluv o převodu investorství, Nejvyšší správní soud v první řadě poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10 As 266/2023-76, v němž k této dohodě v bodě 33 vyslovil:

[33] NSS tedy souhlasí se stěžovatelem a žalovaným, že smlouva o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 se od ostatních dohod o převodu investorství liší pouze přidáním úvodní pasáže

pokračování

o obsahu a významu použitých pojmů, která však pro posouzení vlastnického práva z této smlouvy není nijak podstatná. Naopak výše citovaná podstatná pasáž je shodná jako v ostatních dohodách o převodu investorství a žalovaný se touto smlouvou tedy nemusel zvlášť zabývat.“

[45] Nejvyšší správní soud je tímto posouzením vázán i v nyní projednávané věci a proto ve shodě s rozsudkem 10 As 266/2023-76 uzavírá, že smlouva o převodu investorství ze dne 24. 4. 2014 se (co do ujednání o vlastnickém právu k vybudovanému majetku) neliší od ostatních smluv o převodu investorství uzavřených mezi Svazem a Městysem po 1. 1. 2001. Ohledně vlastnického práva k vodohospodářskému majetku vybudovanému na základě těchto smluv (včetně smlouvy ze dne 24. 4. 2014) tedy platí závěry vyslovené krajským soudem v bodech 41 až 44 napadeného rozsudku (které stěžovatelé nenapadají a proto jejich správnost Nejvyšší správní soud nemůže nyní posuzovat). Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost poznamenává, že uvedená smlouva obsahující ujednání, že „*svazek zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku Městyse Luka nad Jihlavou vloženého ve svazek*“, je opatřena razítkem Městyse, tudíž jím byla nepochybně přijata a zachycuje vůli smluvních stran. Rovněž z ničeho nevyplývá, proč by se zrovna tato smlouva měla ve způsobu zařazení majetku po jeho dokončení lišit od ostatních smluv o převodu investorství. Ani účastníci nepředestřeli soudu srozumitelné vysvětlení důvodů, pro které by dohoda o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 ke kanalizaci Za Humny měla obsahovat ujednání v tomto ohledu odlišné než další uzavřené smlouvy. Tomuto závěru ostatně odpovídají i další ustanovení smlouvy, na která poukazují stěžovatelé, z nichž vyplývá, že o hodnotu vybudovaného vodohospodářského majetku má být navýšen podíl Městyse na nájemném.

[46] Správný je tedy názor stěžovatelů, že dohoda o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 se svým obsahem neliší od ostatních dohod o převodu investorství a správní orgány se s ní nemusely ve svých rozhodnutích zvláště vypořádávat. Nelze tudíž jejich rozhodnutím v této souvislosti vytýkat nepřezkoumatelnost. Stěžovatelům je proto na místě přisvědčit, že je nesprávný závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného ohledně posouzení otázky vlastnického práva k majetku vybudovanému Svazem na základě dohody o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 (ke kanalizaci Za Humny).

[47] Naproti tomu není opodstatněná výtká stěžovatelů, že se krajský soud nezabýval ochranou nabytých práv VAK Loucko plynoucích z rozhodnutí o povolení provozování vodohospodářského majetku, čímž porušil princip ochrany práv nabytých v dobré víře, a zatížil tím napadený rozsudek nepřezkoumatelností. Jestliže totiž krajský soud dospěl k závěru o důvodnosti žaloby proti rozhodnutí žalovaného, nezbývalo mu než jej zrušit. Nebylo přitom potřebné, aby se zabýval ochranou práv nabytých z napadeného rozhodnutí, neboť soudní řád správní nic takového nepředpokládá.

[48] Další okruh námitek stěžovatelů napadá závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného ve vztahu k zániku práv a povinností z provozní smlouvy mezi žalobcem a Městysem. Nejvyšší správní soud konstatuje, že

žalovaný na str. 5 svého rozhodnutí k argumentaci žalobce uplatněné v odvolání, kterou zpochybnil odstoupení Městysu od provozní smlouvy, uvedl, že Městys vypověděl provozní smlouvu dopisem ze dne 9. 5. 2017 a z opatrnosti také odstoupil od provozní smlouvy z důvodu uvedeného v čl. 20 bodu 20. 3. provozní smlouvy, tj. z důvodu neplacení nájemného. Žalovaný navázal, že správnost toho postupu potvrzuje rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2018, sp. zn. 26 Cdo 4497/2017. Následně uvedl, že tvrzení žalobce, že VAK Loucko nemá uzavřenou platnou provozní smlouvu se Svazem, tedy vlastníkem předmětných kanalizací, je irelevantní, neboť vlastníkem předmětného vodohospodářského majetku je Městys.

[49] Krajský soud zcela správně konstatoval, že závěry správních orgánů nejsou jasné v tom, jakým právním jednáním mělo dojít k zániku práv a povinností z provozní smlouvy. Také přílehavě upozornil, že žalovaný pouze velmi stručně vypořádal argumentaci, kterou v souvislosti s ukončením provozní smlouvy uplatnil žalobce ve svém odvolání. Žalovaný tak při posouzení ukončení provozní smlouvy postupoval ledabyle a náležitým způsobem nezdůvodnil své závěry ohledně ukončení provozní smlouvy. Nejvyšší správní soud ovšem uvádí, že i při aplikaci kasačního důvodu dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (tj. zrušení rozhodnutí správního orgánu z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů) je třeba vyvarovat se přepjatého formalismu, neboť se tak oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení, ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, a další). Nepřezkoumatelnost jakožto závažnou vadu bránící věcnému přezkumu rozhodnutí nelze zaměňovat s dílčími nedostatky odůvodnění rozhodnutí správního orgánu (přiměřeně rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2023-75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[50] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že v již citovaném rozsudku č. j. 10 As 266/2023-76, v němž se zabýval zrušením povolením žalobce k provozování vodohospodářského majetku, NSS shledal rozhodnutí žalovaného ve shodě s krajským soudem nepřezkoumatelné ve vztahu k posouzení otázky existence provozní smlouvy. V bodu 37 právě cit. rozsudku konstatoval, že *„žalovaný především bez jakéhokoli rozlišení ve svém rozhodnutí směřuje stěžovatelovo odstoupení od provozní smlouvy a jeho vypovězení provozní smlouvy. Není přitom sporné, že stěžovatel učinil obě tato jednání. NSS s krajským soudem dále souhlasí, že žalovaný se ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval posouzením relevantní právní úpravy, platností ani účinky těchto stěžovatelových jednání. Ve svém vyjádření v nynějším kasačním řízení žalovaný uvedl, že právními jednáními nebylo třeba se blíže zabývat, neboť provozní smlouva byla najisto ukončena oběma právními jednáními před vydáním nyní přezkoumávaného rozhodnutí o zrušení povolení k provozování vodohospodářského majetku. Tento závěr ovšem žalovaný uvedl až nyní v kasačním řízení a neuvedl jej ve svém rozhodnutí, jak měl především učinit. Žalobkyně navíc již ve správním řízení tvrdila, že stěžovatelova jednání směřující k ukončení provozní smlouvy nebyla platná pro rozpor se zákonem o obcích, protože je učinil pouze starosta bez schválení radou stěžovatele. Tím se žalovaný ve svém rozhodnutí nezabýval vůbec (...).“*

[51] V posuzované věci z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že k ukončení provozní smlouvy došlo a neshledal v této souvislosti pochybení. Tím se posuzovaná věc liší od věci sp. zn. 10 As 266/2023, v níž se žalovaný k ukončení smlouvy vyjádřil až v kasační stížnosti. Ve věci sp. zn. 10 As 266/2023 rovněž krajský soud vytkl žalovanému, že rozhodl o této otázce překvapivě, neboť jako důvod pro svůj závěr o zániku provozní smlouvy žalobce ke spornému majetku uvedl to, že provozní smlouva měla zaniknout ke dni 31. 12. 2020 uplynutím sjednané doby platnosti smlouvy. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 266/2023-76 tento názor krajského soudu potvrdil (bod 38). V nyní projednávané věci je však situace odlišná, neboť žalovaný důvody svého závěru o zániku provozní smlouvy mezi žalobcem a Městyssem formuloval jiným způsobem, a nelze tak bez dalšího převzít názor o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ohledně posouzení otázky existence provozní smlouvy žalobce, jak zjednodušeně učinil krajský soud. Stěžovatelům je namíste přisvědčit, že žalovaný se ve svém rozhodnutí touto otázkou výslovně zabýval: uvedl, že mezi Městyssem a žalobcem není v současné době žádný smluvní vztah. Je dále zřejmé, že odkaz na závěry rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 4497/2017 žalovaný učinil při vypořádání námítky, v níž žalobce tvrdil nedůvodnost ukončení provozní smlouvy výpovědí z důvodu neplacení nájemného Městysu. Z rozhodnutí žalovaného je dále zřejmé, že při posouzení věci zohlednil ukončení provozní smlouvy a konkrétní způsob jejího ukončení (zda výpovědí či odstoupením od smlouvy) označil za nepodstatný vzhledem k svému předchozímu závěru, že vlastníkem předmětného vodohospodářského majetku je Městys. Z rozhodnutí žalovaného tedy alespoň rámcově vyplývá, na základě jakých skutečností a úvah rozhodl. Nejvyšší správní soud proto odchýlně od krajského soudu dospěl k závěru, že popsané nedostatky odůvodnění rozhodnutí žalovaného nejsou natolik závažné, aby měly za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, a přisvědčil proto stěžovatelům, že rozhodnutí žalovaného není stíženo touto vadou.

[52] Ke konstatování stěžovatelů, že rozhodnutí správních orgánů, kterými je žalobci povolení k provozování rušeno, jsou věcně správná, postačuje uvést, že tato rozhodnutí správních orgánů nejsou předmětem přezkumu v nyní posuzované věci.

[53] K protokolu o předání majetku a dokumentů ze dne 12. 7. 2019 Nejvyšší správní soud konstatuje, že jím Svaz reagoval na rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 8. 7. 2019, č. j. KUJI 53597/2019, sp. zn. OOSČ 300/2018 OOSC/48, které bylo, jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2024, č. j. 8 As 260/2023-78, zrušeno ve výrocích II., IV., V., VI. a VII. (ve zbytku byla žaloba zamítnuta) rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2023, č. j. 31 A 120/2019-480. Krajský úřad uvedeným rozhodnutím uložil Svazu povinnost předat Městysu majetek v jeho vlastnictví, vložený do hospodaření Svazu (výrok I.). Výrokem II. určil vlastnické právo Městysse k majetku, u něhož došlo při budování k převodu investorství na Svaz a výrokem IV. uložil Svazu povinnost předat tento majetek Městysi. Výrokem III. zamítl návrh na určení vlastnického práva k majetku vloženému do Svazu (dle smluv do roku 2000) a majetku privatizovanému. Výrokem V. rozhodl o povinnosti Svazu předat Městysi tento majetek.

Výrokem VI. uložil Svazu povinnost vydat vyjmenované originály majetkové a provozní evidence k majetku dle výroků I., II. a V.

[54] Vodárenská infrastruktura je za podmínky, že ji nelze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, nemovitou věcí, jak vyplývá z bodu 34 rozsudku NSS ze dne 17. 5. 2022, č. j. 3 Afs 302/2020-54. Vlastnické právo k nemovité věci lze převést smluvně, na základě rozhodnutí nebo může přejít na základě zákona. Uvedený protokol, v němž Svaz vyjádřil pochyby o zákonnosti rozhodnutí krajského úřadu a výslovně uvedl, že tímto protokolem nepřevádí vlastnické právo k majetku uvedenému ve výroku II., IV., V. nebo VI. rozhodnutí krajského úřadu, ani k jakémukoliv majetku, nepředstavuje ani jednu z těchto možností. Je zapotřebí od sebe odlišit rozhodnutí krajského úřadu, kterým o vlastnickém právu rozhodl a stanovil Svazu povinnost předat Městysu majetek, od protokolu, jímž bylo toto rozhodnutí realizováno, avšak samotné vlastnické právo jím převáděno nebylo. Také judikatura NSS odlišuje předmětný protokol od rozhodnutí krajského úřadu: v bodu 38 již cit. rozsudku NSS č. j. 10 As 350/2022-56 se uvádí, že „NSS již v obou výše cit. rozsudcích 6 As 269/2021 i 8 As 224/2021, které s touto věcí úzce souvisí, dospěl k závěru, že na zákonnost rozhodnutí žalovaného ani krajského soudu nemůže mít žádný vliv skutečnost, že svazek sporný majetek předal obci (na základě předávacího protokolu, kterým reagoval na pravomocné rozhodnutí žalovaného).“ Na předmětný protokol proto nelze nahlížet jako na právní jednání či titul, na základě kterého došlo k převodu vlastnictví k vodohospodářskému majetku.

[55] Neobstojí proto názor stěžovatelů, že pokud by krajský soud aplikoval na věc důsledně § 545 (nového) občanského zákoníku, včetně právních závěrů vyjádřených v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3379/19, nemohl by dospět k jinému závěru, než že protokolární předání majetku dne 12. 7. 2019 vyvolává úřadem zamýšlené právní účinky. Nejvyšší správní soud proto stejně jako krajský soud (ve shodě s výše citovanými dřívějšími rozhodnutími NSS) dospěl k závěru, že předmětným protokolem nedošlo k převodu vlastnického práva k majetku v něm uvedenému. Argumentace stěžovatelů ohledně způsobu výkladu právního jednání na tomto závěru nic nemění. Vzhledem k tomu, že z protokolu nelze jakkoliv dovodit převod vlastnického práva, stěžovatelé se mýlí, když tvrdí, že krajský soud nesprávně aplikoval § 545 a 546 občanského zákoníku. Poukaz krajského soudu na § 1105 občanského zákoníku, podle kterého, převede-li se vlastnické právo k nemovité věci zapsané ve veřejném seznamu, nabývá se věc do vlastnictví zápisem do takového seznamu, není relevantní, jelikož Nejvyššímu správnímu soudu není známo, že by existoval veřejný seznam vodovodů a kanalizací s evidencí jejich vlastníků.

[56] K argumentaci žalobce v jeho vyjádřeních, v níž dovozuje že vlastníkem infrastrukturního majetku na území Městysu je stále Svaz, Nejvyšší správní soud uvádí, že tím stěžovatel nevyvrací závěry krajského soudu, který zcela správně vysvětlil v bodu 38 napadeného rozsudku, že dohody o převodu movitého majetku jsou neplatné, přičemž tento závěr potvrdil jako správný Nejvyšší správní soud v již opakovaně zmíněném rozsudku č. j. 10 As 350/2022-56 (v bodu 33 tohoto rozsudku se vyjádřil k žalobcem

pokračování

odkazovanému rozsudku ve věci sp zn. 6 As 269/2021 a konstatoval, že absolutní neplatností dohody se šestý senát pochopitelně nezabýval, žádný právní názor k této otázce nezaujal a desátý senát tedy nemusel věc postoupit rozšířenému senátu). V žalobcem zmíněném rozsudku č. j. 8 As 224/2021-182 Nejvyšší správní soud v bodu 48 ohledně majetku tzv. předaného do Svazu a majetku privatizovaného konstatoval, že krajský soud v napadeném rozsudku otázku vlastnického práva sám nijak neřešil a Nejvyššímu správnímu soudu tak nyní nepřísluší se v tomto ohledu argumentací stěžovatele týkající se majetku tzv. předaného a privatizovaného jakkoliv dále zabývat. Ani z tohoto rozsudku tudíž nevyplývá vlastnické právo Svazu k tomuto vodohospodářskému majetku.

[57] K vlastnickému právu k majetku vybudovanému na základě investorských smluv pak krajský soud přílehavě uvedl, že Nejvyšší správní soud v naposledy uvedeném rozsudku zdůraznil, že § 38 zákona č. 250/2000 Sb., s účinností od 1. 1. 2001 vyloučil možnost svazků obcí vlastnit majetek vložený do nich jednotlivými členskými obcemi. Lze tedy shrnout, že závěry krajského soudu ohledně vlastnictví předmětné vodohospodářské infrastruktury jsou zcela správné (s výjimkou majetku dle smlouvy o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 v ul. Za Humny), přičemž uvedenými dohodami nemohl být vodohospodářský majetek na Svaz převeden, a Svaz tudíž ani nemůže být jeho vlastníkem.

[58] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že v dalším řízení bude na krajském soudu, aby při posouzení věci vycházel z toho, že rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné ohledně otázky zániku smlouvy o provozování předmětného vodohospodářského majetku žalobcem a smlouva o převodu investorství ze dne 24. 6. 2014 v ul. Za Humny, se ohledně vlastnického práva k vybudovanému majetku nijak neliší od ostatních dohod o převodu investorství.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[59] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů rozsudek napadený krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Posoudí tedy znovu žalobní body řádně uplatněné žalobcem a přitom zohlední, že napadené rozhodnutí žalované není nepřezkoumatelné z důvodů shora vymezených.

[60] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2025

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu